

čas ugovrili uzbodajći se zaostri literar i povijesnim znanstvenim područjima i predstavljajući se u vlasničkim oblicima. Nekoliko godina je bio član Američkog geografskog društva i član Francuskog geografskog društva. U Hrvatskoj je bio član Geografskog društva Hrvatske i član Geografskog društva Jugoslavije. U svom radu je posebno interesovan za geografsku kartografiju i geografsku statistiku. U posljednjih godinama života je bio član Francuskog geografskog društva i član Geografskog društva Jugoslavije. U svom radu je posebno interesovan za geografsku kartografiju i geografsku statistiku.

ANDRE CHOLLEY

1886—1969

S profesorom A. Cholleyom izgubila je francuska geografija jednog od svojih vodećih predstavnika, a svjetski geografski krug eminentnog člana.

U izvanrednoj disertaciji o geomorfologiji dijele Prelpa pokazao je mladi A. Cholley veliku sposobnost uočavanja bitnih elemenata i umješnost u zao-kruživanju sinteza. Zaslужeno je poslije toga, pored E. de Martonnea i A. Demangeonea, preuzeo na Sorboni ulogu usmjeravanja francuskog geografskog naučnog rada, a naročito se istakao u odgoju podmlatka.

Posebna je zasluga prof. Cholleya što je ukazao na značenje ranijih klimatskih prilika u modeliranju naslijedenih oblika reljefa. Cholleyeva geomorfološka istraživanja o Pariškom bazenu smatraju se klasičima u klima-geomorfologiji. Cholley je bitno utjecao na razvoj kompleksnijih gledanja mlađe generacije francuskih geomorfologa i pridonio napuštanju ne-kritične primjene Davisove cikličke sheme.

Posebna su značajna Cholleyeva gledanja na koncept i zadaču geografije uopće. Naglašavao je značenje »kombinacije« prirodnih elemenata i društvenog zbivanja, a ta je različita u prostoru i promjenljiva u vremenu. Radi se o procesu, razvojne etape se ne mogu naučiti; treba se sposobiti da se stanja i zbivanja uoče, analiziraju i što objektivnije izlože. »Le guide de l'étudiant de géographie« spada među najbolja i najkorisnija djela o biti i zadaći geografije. Šteta da rad nije obnovljen i preveden na druge jezike.

Osobne kvalitete bile su posebna prednost A. Cholleya. Iстicao se širinom kulture, velikom sposobnošću uočavanja, jasnog izražavanja te progresivnim gledanjem uopće. Od ovih kvaliteta dugogodišnjeg direktora Geografskog instituta u Parizu, dekana, predsjednika Udrženja francuskih geografa, glavnog urednika »Annales de géographie« i sl. imali su koristi mnogi, posebno njegovi učenici i suradnici. Prof. Cholley je mnogo pridonio da je francuska geografija u poratnom razdoblju doživjela veliku ekspanziju institucija, a najviše je zaslужan za kadrovsко popunjavanje. Prof. Cholley se veselio mlađima i bezrezervno ih pomagao.

Geografsko društvo Hrvatske gubi s prof. A. Cholleyom svog uglednog počasnog člana. Mnogi se sjećaju s kojim nam je zanosom govorio na sastanku 20. 5. 1947. o tendencijama u francuskoj geografiji (Geografski glasnik, 11-12, str. 27-38). Prof. Cholley je osjećao prema našoj sredini izuzetnu sklonost, a s mnogim geografima je održavao prijateljske veze.

J. Roglić

YVES CHATAIGNEAU

1911—1969

5. ožujka umro je u Parizu Yves Chataigneau geograf, diplomata i veliki prijatelj Jugoslavije, s kojom je ostao tijesno povezan do kraja života.

Pošto je položio natječajni državni ispit (agrégation) iz geografije i povijesti došao je nakon prvog svjetskog rata za lektora francuskog jezika na

beogradskom univerzitetu. Svoj raniji interes za jugoistočnu Evropu, sada je naročito koncentrirao na Jugoslaviju, surađujući sa J. Cvićićom i njegovim učenicima. Brzo je naučio domaći jezik i vršio originalna istraživanja. Rezultat tog rada su rasprave Sarajevska zavala (Le Bassin de Sarajevo), Krš Romanijski (La région karstique de Romanija) i Dolina Vrbasa (La vallée de Vrbas en Bosnie). Uz to se Y. Chataigneau interesirao za cijelokupni javni život sredine, u kojoj je živio.

Poslije 5 godina rada u Jugoslaviji prelazi (1925) u diplomatsku i visoku upravnu službu, ali i dalje stalno održava veze s brojnim prijateljima u Jugoslaviji, prati domaći život i nastavlja svoj naučni rad. U vodećim francuskim časopisima napisao je brojne prikaze o jugoslavenskim naučnim rado-vima. Chataigneau je svoj interes proširoio na povezan prostor jugoistočne Evrope, koji je obradio u djelu »Balkanske zemlje« (Pays balkaniques), objavljenom (1934) kao zasebna sveska poznate kolekcije »Géographie universelle«.

Gotovo četvrt stoljeća je radio u vrhovima francuske uprave i diplomacije. Bio je generalni sekretar predsjedništva vlade; u danima okupacije Francuske preuzeo mjesto ambasadora u Afganistanu (na napornom kopnenom putovanju nalazio utjehu u susretu s jugoslavenskim prijateljima). Ubrzo se priključio organizaciji otpora i preuzeo mjesto guvernera Sirije. U poslijeratnom razdoblju bio je guverner Alžira i napokon ambasador u SSSR-u. S tog položaja odlazi u mirovinu (1958), ali do kraja života ostaje savjetnik u Ministarstvu inozemnih poslova.

Osloboden velikih javnih obaveza, u posljednjim godinama života osvježava i razvija svoj naučni interes u krugu poznatog »Instituta za slavenske studije« (Institut des études slaves). Godine 1962. bio je u dužoj posjeti jugoslavenskim naučnim ustanovama i prijateljima. Pred godinu dana objavio je opsežan uvodni članak u djelu »Visages de la Bulgarie«. Francuska akademija moralnih i političkih nauka je izabrala Y. Chataigneaua za svoga člana.

J. Roglić

Uz ovaj članak, u kojem je autor opisao svoju životnu povijest, neke pojedinosti o njegovim posljednjim godinama, uključujući i njegovu posetu u Jugoslaviju, može biti od koristi čitateljima. A neophodno je da se kaže da je Chataigneau u posljednjim godinama života preuzeo mjesto ambasadora u Afganistanu. Uz ovaj posjet je učestvovao na međunarodnom seminaru o jugoslavenskoj kulturi i historiji, održanom u Beogradu na temelju pozivnice održane na jednom od najvećih jugoslavenskih kulturnih sabora, u kojem je sudjelovalo više od stotinu predstavnika iz 150 zemalja svijeta. Chataigneau je takođe sudjelovao na seminaru o jugoslavenskoj književnosti i umjetnosti u Beogradu, u kojem je sudjelovalo više od stotinu predstavnika iz 150 zemalja svijeta. Chataigneau je takođe sudjelovao na seminaru o jugoslavenskoj književnosti i umjetnosti u Beogradu, u kojem je sudjelovalo više od stotinu predstavnika iz 150 zemalja svijeta.

Prije nego što je uđao u francusku upravu i diplomatsku službu, bio je učenik u francuskom sveučilištu u Parizu, a potom je radio u francuskoj ambasadi u Beogradu, u kojem je bila njegova posvrgnuta. Bio je i član odbora ovlaštenog organizacije održavanja redovnih godišnjih sastanaka s ciljem razmjene znanja i iskustava u oblasti znanosti i umjetnosti. Uz ovaj poslovni posjet, u kojem je sudjelovalo više od stotinu predstavnika iz 150 zemalja svijeta, Chataigneau je takođe sudjelovao na seminaru o jugoslavenskoj književnosti i umjetnosti u Beogradu, u kojem je sudjelovalo više od stotinu predstavnika iz 150 zemalja svijeta.

Uz ovaj poslovni posjet, u kojem je sudjelovalo više od stotinu predstavnika iz 150 zemalja svijeta, Chataigneau je takođe sudjelovao na seminaru o jugoslavenskoj književnosti i umjetnosti u Beogradu, u kojem je sudjelovalo više od stotinu predstavnika iz 150 zemalja svijeta.

UAKOVIĆATANO ŽIVI 1925—1958

Izvor i znamenje: Jezgrov posvećujući svu život i život svake život. I
izvor i znamenje: Život i život svake život. I
izvor i znamenje: Život i život svake život. I
izvor i znamenje: Život i život svake život. I